

Stát neumí lidem, které trápí rostoucí ceny, pomoc cíleně doručit, říká Daniel Hůle v Otázkách Václava Moravce

17.10.2022 - | Člověk v tísní

Aby stát předešel sociálním nepokojům a lidem upadajících do platebních potíží či exekuce, může podle Daniela Hůleho zavést tři poměrně jednoduchá a účinná opatření.

„Začal bych nejrychleji moratoriem na vymáhání jednorázových nedoplatků za energie – které už běžně pohybují kolem 10 000 korun a rostou dál,“ uvádí první opatření Hůle. *„Je to podobné jako během covidu, kdy bylo půlroční moratorium na splátky úvěrů. To by vláda měla učinit okamžitě. Nástroj je to relativně jednoduchý, za předpokladu, že domácnost je schopná platit pravidelné měsíční zálohy.“* Dodává, že když jim stát dá čas na splacení nedoplatku, je to lepší – a do budoucna levnější – než je hnát do exekuce či k vypovězení smlouvy. Moratorium by podle něj mělo platit nejméně půl roku.

Druhým opatřením, které by okamžitě a zacíleně pomohlo velkému množství rodin, by bylo, aby děti, respektive jejich rodiče, nemusely platit během školního roku náklady na stravné, tedy školní obědy. *„Pomoc jde přímo na stravování dětí, na kvalitnější výživu – nikdo nebude ukřivděný, že jiný nedostane a já nedostanu, i když také cítím, že obědy jsou pro mě drahé,“* vysvětluje Hůle. Kdyby šlo pouze o první stupeň základních škol, opatření by stálo dvě miliardy korun, což by byl jen zlomek toho, co stojí jiná plošná opatření ze strany vlády, ale efekt pro rodiny by byl přitom velký, upřesňuje Hůle.

Úřady práce jsou silně poddimenzovány

Třetím opatřením je sociální tarif, který už vláda připravuje a měl by nahradit zmíněné zastropování cen energií, ale cílí ho pouze na 2 % domácností. *„Z našeho pohledu by tento sociální tarif měl cílit řádově na 25 % domácností, to jsou typicky ty, které se kvalifikují na příspěvek na bydlení. Určitě je potřeba, aby to nebyli jenom ti nejohroženější invalidé, lidé, kteří nejsou schopní bez pomoci státu fungovat. Poté bychom mohli vypnout plošnou pomoc v podobě stropu na energie,“* vysvětluje Hůle.

„To jsou opatření, která lze dělat rychle, jsou cílenější a mnohem levnější. Už bych se nevracel k plošným opatřením, jako bylo jednorázových 5000 korun na každé dítě s příjmem do milionu domácnosti,“ říká Daniel Hůle, vedoucí našeho dluhového poradenství.

Problémy ale přetrvávají také na Úřadech práce, které jsou silně a trvale poddimenzovány a nejsou připraveny na další nárůst práce. *„Úřadům práce klesají zaměstnanci, nástupní plat v Praze je 19 000 korun. Zatížení pracovníků je ohromné, tyto profese by měl stát více ocenit, na nich záleží, jestli statisícům domácností bude doručena pomoc,“* apeluje na politiky Hůle.

„Bohužel jde také o étos na úřadech konkrétně a ve společnosti obecně – strany vládní koalice i opozice dlouho vykreslovaly lidi, kteří čerpají sociální dávky, jako zneužívače a nepřízpůsobivé občany. To vedlo ke stigmatu a lidé, hlavně senioři, se nyní stydí o pomoc ze strany státu požádat,“ dodává Hůle.

<https://www.clovekv tisni.cz/stat-neumi-lidem-pomoc-daniel-hule-9572gp>